

OMISTAJA- KIRJE

10/2018

Keskipitoisen maidon hinta
Elokuussa
35,95 senttiä/litra.

**Tervetuloa Maitoakatemia
pitoisuuspäiville. s. 10**

Veteli	3.10 klo 10-14
Oulu	5.10 klo 10-14
Salla	9.10 klo 10-14
Kolari	10.10 klo 10.30-14.30
Perho	10.10 klo 10-14
Pihtipudas	18.10 klo 10-14
Kaustinen	23.10 klo 10-14
Haapavesi	31.10 klo 10-14
Pudasjärvi	1.11 klo 10-14
Tervola	7.11 klo 10-14
Vihanti	7.11 klo 10-14
Muhos	8.11 klo 10-14
Nivala	14.11 klo 10-14
Terjärv	15.11 klo 10-14
Kärsämäki	20.11 klo 10-14
Haapajärvi	21.11 klo 10-14
Kannus	22.11 klo 10-14
Kalajoki	23.11 klo 10-14
Lohtaja	27.11 klo 10-13

**Neuvonnan mietteitä
viime kesästä,
huh huh hellettä s. 7**

Tässä kirjeessä

Pääkirjoitus	2
Valion katsaus	3
Maidontuotanto ja tuottajahinta	4
Osuuskunta tiedottaa Edustajiston Vaalivuodesta	5
Valmakauppa tiedottaa	6
Neuvonta tiedottaa	7
Valio Artturi tiedottaa.....	8
Valio laatu tiedottaa: Rehuketjun jäljitettävyys	9
OSTETAAN-MYYDÄÄN PALSTA	15-16
LIITTEET	
Maitoakatemia pitoisuuspäivät	10
ETT ry Asiantuntijaeläinlääkärin Olli Ruohon kirjoitus Salmonellasta	11
Suomen yrittäjäopiston Maatilyrittäjän liiketoimintavalmennus.....	12
Maatilan valmistautuminen omistajanvaihdokseen	13
Omanauta hankkeen syksyn tapahtumat.....	14
YHTEYSTIEDOT	17

<https://www.valio.fi/reseptit/lammin-mifu-juressalaatti/>

Pääkirjoitus

Maitomarkkinatilanteessa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta alkusyksyn aikana. Voin hinta on pysynyt hyvällä yli 5,60 euroa/kilo tasolla edelleenkin. Maitojauheen osalta hintataso on jäänyt alle 1,7 euroon/kilo. Tässä kirjeessä jäljempänä on kerrottu tarkemmin maitojauhemarkkinasta. Tällä hetkellä Valion maidon hinta on vakaalla pohjalla. Heinäkuussa 2018 EU:ssa tuotettiin 1 % verran enemmän maitoa kuin heinäkuussa 2017. Tammi-toukokuun aikana EU:n alueella lehmien ja hiehojen teurastukset (lukumäärällä mitattuna) kasvoivat 1,6 % ja hiehojen 6,5 %. Kokonaisuutena kuitenkin kuivuuden vaikutuksesta maitomarkkinoihin ei vielä tässä vaiheessa ole tietoa.

Pohjolan Maidon vastaanotettu maitomäärä on elokuun loppuun mennessä ollut 341,8 miljoonaa litraa, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna on 1,4 prosenttia (+4,7 miljoonaa litraa). Viikkomaidot Pohjolan Maidon osalta ovat tällä hetkellä viime vuoden tasolla. E-luokkaisen maidon osuus oli elokuussa 95,38 %, heinä- ja elokuu olivat maidon laadun suhteen haasteellisia. Kokonaisuutena maidon laatu on pysynyt hyvällä tasolla. Vastuullisuuspiirissä oli elokuussa 93 prosenttia Pohjolan Maidon vastaanottamasta maidosta. Tässä asiassa on vielä parannettavaa. Elokuun lopussa maitotilayrittäjiä oli 1321. Uuden tuotanto- ja laatusopimuksen piirissä on 1190 tilaa. Mikäli teillä on palauttamatta uusi sopimus, niin pyytäisimme teitä palauttamaan sen maidontilitykseen.

Pohjolan Maidon Valmakaupan 1-8/2018 kokonaismyynti on 16,14 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoteen on 1,3 miljoonaa euroa (+8,7%). Myymälämyynneissä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen verrattuna, kasvu (12,5 prosenttia) on syntynyt suoramyynnissä, eli mm. rehu- öljy- sekä rehunsäilöntätarvikkeissa. Osuuskunnat ovat olleet ostokorivertailuissa aiempina vuosina edullisin hankintakanava. Osuuskunnan tavoitteena on tuottaa omistajayrittäjilleen kilpailukykyiset hinnat ja laskea markkinoiden hintatasoa. Lisäksi osuuskunta pystyy tarjoamaan joustavat maksuehdot. Syksyllä alkavat jälleen uudet ennakkokaupat Aiv-liuksille ja mm. rehunsäilöntätarvikkeille. Kannattaa pyytää osuuskunnalta tarjous!

Maidon pitoisuushinnoittelu muuttuu vuoden vaihteessa. Kesän aikana erityisesti maidon rasvapitoisuudet putosivat poikkeuksellisen matalalle tasolle mutta säiden viilennyttyä pitoisuudet ovat lähteneet jälleen nousuun. Yksittäisen tilan kannalta toimenpiteitä kannattaa suunnitella huolellisesti. Yhtä ratkaisua ei ole vaan jokaisen tilan kannattaa hakea ratkaisuja omista lähtökohdistaan. Käytännössä hyvin pienillä maidon pitoisuuksien muutoksilla on mahdollista vaikuttaa maidon hintaan. Maitoakatemian pitoisuuspäivien aikatauluista ja paikoista on tässä kirjeessä tietoa. Kannattaa lähteä mukaan keskustelemaan ja hakemaan tietoa omalle tilalle!

Pohjolan Maidon edustajiston vaalien ehdolle asettelu on käynnissä. Ehdokaslistat tulee palauttaa osuuskuntaan 8.10.2018 mennessä. Kannattaa olla aktiivinen vaaleissa!

Perinteiset syksyn meijerimarkkinat järjestettiin 17-19.9. Markkinoilla oli jälleen erittäin hyvin maitotilayrittäjiä ja sidosryhmien edustajia paikalla. Kiitos kaikille onnistuneista markkinapäivistä!

Terveisin,
Marko Puhto

Näkymiä maitojauheiden maailmanmarkkinasta

Maitojauheiksi luetaan yleensä rasvaton (SMP - Skim milk powder) ja rasvainen (WMP - whole milk powder) maitojauhe sekä laktoosittomat jauheet. Globaalisti rasvattoman maitojauheen markkina on määrällisesti merkittävin ja myös Valiolle selkeästi suurin maitojauhekokonaisuus.

Rasvaton maitojauhe käyttäytyy monien muiden perushyödykkeiden tavoin, joiden hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan globaaleilla raaka-ainemarkkinoilla. Tarjontaa on paljon, eikä tuotteiden välillä ole suuria eroja. Tällaisille perushyödykemarkkinoille on ollut viime vuosina ominaista suuret hintojen heilahtelut, joita vahvistavat markkinaspekulaatiot ja johdannaiskauppa, kuten futuurit.

Globaaleilla markkinoilla syy-seuraussuhteet ovat moninaiset. Sään yhteys maitojauheiden hintoihin on ilmeinen, kuten myös öljyn hinnannousun. Toisaalta Intian parlamenttivaalien, Brexit:n tai vaikka Venezuelan talouden romahtamisen vaikutukset ovat vaikeammin arvioitavissa, ja markkinoiden ennustaminen onkin erittäin vaikeaa.

Rasvattoman maitojauheen markkinoihin liittyy oleellisesti voimarkkina. Viimeisen vuoden aikana voin ja SMP:n markkinat ovat olleet epätasapainossa: Voin hinta on noussut ennätystasolle kysynnän vetämänä, mutta SMP:n hinta on alittanut aikaisemmat pohjanoteeraukset, koska tarjonta on ylittänyt kysynnän. Vuoden 2018 maaliskuussa elintarvikelaatuisen rasvattoman maitojauheen hinta Euroopassa oli alimmillaan alle 1,3 €/kg. Viime kuukausina hinta on ollut lievässä nousussa ja tällä hetkellä (20.9.2018) kauppaa käydään Euroopassa 1,65 €/kg hintatasolla. Vertailuna voidaan mainita vuosien 2013-2014 korkea, yli 3 €/kg hintataso.

Osasy SMP:n matalaan hintaan on EU:n interventiovarastojen purku, kun varastossa olevaa jauhetta myydään tuoretta halvemmalla. Interventiovarasto luotiin aikoinaan tasaamaan hintojen markkinaheiluntaa. Maidon tuotantokiintiöiden poistuttua ja Venäjän kaupan pysähtyttyä EU tuki interventio-ostoilla SMP:n kysyntää vuosina 2015-2016. Vuonna 2017 rasvatonta maitojauhetta valmistettiin EU:ssa 1680 milj. kiloa ja kulutettiin 920 milj. kiloa.

Matalaa maailmanmarkkinahintaa voi osin selittää myös Intian ja Kanadan viennin lisääntymisellä.

Rasvattoman maitojauheen kulutus kasvussa

Globaalisti SMP:n kulutuksen ennustetaan kasvavan 2018-2023 keskimäärin 2,6 % vuodessa, EU:ssa vastaava luku on 1,5 %. Kulutus lisääntyy eniten Kiinassa ja Kaakkois-Aasiassa. Tällä alueella tuotannon kasvu ei riitä kattamaan kulutuksen kasvua ja tuonnin merkitys korostuu. Tällä hetkellä maailman suurimmat SMP:n maahantuojat ovat Meksiko (16 % koko maailman tuonnista) ja Kiina (15 %).

Tällä hetkellä EU on maailman suurin SMP:n viejä (780 milj. kg vuonna 2017). Vuoden 2018 alkupuoliskolla (tammi-kesäkuu) EU:ssa valmistettiin rasvatonta maitojauhetta 4,8 % enemmän verrattuna vastaavaan aikaan vuonna 2017. Valion rasvattoman maitojauheen myynti kasvoi samaan aikaan 4,5 % seuraten kasvanutta maidontuotantoa. Lisäksi maidon kotimaisen kulutuksen lasku ohjaa myös enemmän tuotantoa maitojauheisiin.

Koska tarjonnan ennustetaan kasvavan Euroopassa kysyntää enemmän, on Valion luonnollisesti haettava markkinoita Euroopan ulkopuolelta. Näillä markkinoilla asiakkaamme ovat tottuneet käyttämään jauheita ja myös logistiikkaketjut ovat niille suunniteltuja.

Kiinan markkinan merkitys Valiolle on kasvava, ja meillä onkin tällä hetkellä siellä hyvä jalansija. Myös Valion SMP:n vienti Kiinaan on kasvanut, ja kysyntä on erityisen voimakasta lastenruokia valmistavien asiakkaiden parissa. Tämä on segmentti, jossa myös laatuvaatimukset ylittävät tavallisen SMP:n vastaavat ja se tarjoaa Valiolle mahdollisuuden keskimääräistä parempiin myyntihintoihin.

Valio myy lastenruokien raaka-aineiksi myös luomumaitojauheita ja demineralisoituja herajauheita. Valmistamme valmiita jauheseoksia lastenruokiin sekä teollisuusasiakkaille että kuluttajajauheisiin. Valio Eila® laktoosittomat maitojauheet ovat lisäarvoja, jotka tarjoavat asiakkaillemme mahdollisuuden kehittää uusia tuotteita ja tavoittaa uusia kuluttajia. Lastenruoat ovat oiva esimerkki siitä, että jauhemyyntiä suunnataan kohti lisäarvotuotteita. Jauhemaisten lisäarvotuotteiden kehitys ja myynti ovat avainasemassa jauhetuotteiden tulevaisuuden kasvun kannalta, koska mahdollisuutemme vaikuttaa tavanomaisten jauheiden hintoihin ovat heikot.

Näillä näkymin SMP tulee kuitenkin säilymään isona kokonaisuutena Valion myynnissä. Tuoretuotteiden kysyntä ja viennin kasvu eivät riitä kompensoimaan kasvavaa tarvetta maitojauheiden valmistukseen. Jauhemaisten myytävät lisäarvotuotteet vähentävät kuitenkin tulevaisuudessa riippuvuutta hintaherkistä perustuotteista.

**Kaupallinen Johtaja/
Vientimarkkinat**
Timo Pajari

Maidontuotanto ja tuottajahinta

Pohjolan Maidon hallitus päättää maidon hinnan kuukausittain. Maidon hinta on heinä- ja elokuussa E-luokkaiselle (3,3 % valkuaista ja 4,3 % rasvaa) sisältävälle tavanomaiselle maidolle 34,50 senttiä/litra ja luomumaidolle 48,00 senttiä/litra. Perushinnan päälle maksetaan vastuullisuuslisä 1 sentti/litra niille vastaanotetuille maitolitroille, jotka täyttävät vastuullisuuslisän ehdot.

Lopullinen kuukausihinta muodostuu tilakohtaisesti toteutuneen maidon koostumuksen, laadun ja vastuullisuuslisän mukaan. Maidon pitoisuushinnoittelusta johtuen keskimääräinen tilatason toteutunut tuottajahinta on yleensä perushintaa korkeampi.

- koostumus = kymmenykset x arvo, rasvakymmenys 0,25 snt/litra ja valkuaiskymmenys 0,70 snt/litra
- laatu = I-luokka = E-luokka – 2,5 snt/l ja II-luokka = E-luokka – 32,5 snt/litra

Maidon vastaanotto oli elokuussa 42 003 373 litraa, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen -1,05 %. Luomumaidon osuus oli 717 922 litraa. Elokuun keskipitoiselle maidolle on maksettu 36,23 snt/litra.

Elokuun maidon laatu

Laatu luokittain prosentteina litroista ja tuottajista ja kappaleittain tuottajista verrattuna suluissa olevaan edellisen vuoden tulokseen:

V.2018	elokuu % litrat	elokuu % tuottajat	elokuu kpl tuottajat
E-luokka	95,38 (95,20)	94,78 (94,73)	1252 (1330)
I-luokka	4,64 (4,80)	5,15 (5,27)	68 (74)
2-luokka	0,01 (0,00)	0,08 (0,00)	1 (0)

Muutosten ilmoittaminen maidontilitykseen

Muutokset

Jäsenasioita varten pyydämme tuottajiamme ilmoittamaan mahdollisista muutoksista (sukupolvenvaihdokset, yhtymämuutokset ym.) aina hyvissä ajoin maidontilitykseen, vaikka tarkka muutospäivä ei olisi vielä tiedossa. Pystymme näin lähettämään tarvittavat paperit hyvissä ajoin täytettäväksi. Voimme tehdä muutokset aina kuun alusta alkaen. P. 050-398 5436 Hanna Vaara/ hanna.vaara@valio.fi

2018 on edustajiston vaalivuosi - Ole aktiivinen!

Syksyllä toteutetaan edustajiston vaalit. Ehdokasasetteluun liittyvät toimenpiteet on aloitettu syyskuussa. Edustajistolla on merkittävä rooli osuuskunnan hallinnossa ja laajemminkin toiminnassa. Ehdokasasettelussa ja vaaleissa kannattaa olla aktiivinen! Vaalikelpoinen edustajistoon on osuuskunnalle tai sen tytär- tai osakkuusyhteisölle säännöllisesti maitoa toimittava osuuskunnan jäsen, joka on hyväksytty jäseneksi viimeistään kaksi kuukautta ennen äänestyksen alkamista. Mikäli olette kiinnostunut ehdokkuudesta, niin varmistakaa maidontilityksestä, että nimenne on merkitty osuuskunnan jäsenrekisteriin.

*Valio Jäätelöihin on tullut
kaksi uutta herkullista makua:*

*Super Vanilja
ja
Aura laku*

**OSUUSKUNTA POHJOLAN MAIDON JÄSENILLE
EDUSTAJISTON VAALI KAUELLE 2019-2022**

Osuuskunnan jäsenten päättämivaltaa käyttää jäsenten keskuudessa äänestysalueittain valittu edustajisto. Osuuskunta Pohjolan Maidon edustajiston toimikausi on neljä vuotta. Vaalit käydään vaalijärjestyksen mukaisesti **lokakuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän v. 2018** välisenä aikana.

Vaaleissa valitaan edustajistoon 40 maidontuottajaa. Osuuskunta jakautuu **4 äänestysalueeseen**, joista kustakin valitaan 10 edustajaa.

Edustajat valitaan osuuskunnan vaalijärjestyksessä määrättyllä tavalla suhteellista vaalitapaa noudattaen äänestyksellä postin välityksellä. Edustajien toimikausi on neljä (4) vuotta ja se alkaa heti, kun vaalin tuloksesta on vaalijärjestyksen mukaisesti ilmoitettu.

Vaalikelpoinen edustajistoon on 18 vuotta täyttänyt osuuskunnalle säännöllisesti maitoa toimittava osuuskunnan jäsen, joka on hyväksytty jäseneksi viimeistään kaksi kuukautta ennen äänestyksen alkamista. Lisäksi vaalikelpoinen on yhteisön, yhtymän ja jakamattoman kuolinpesän keskuudestaan valitsema näitä edustava luonnollinen henkilö. Edustajiston jäsenen toimikausi päättyy sen kalenterivuoden päättyessä, jonka aikana hän täyttää 65-vuotta.

Kyseessä on kaksivaiheinen listavaali, jossa ensimmäisessä vaiheessa Vähintään viisi (5) saman äänestysalueen äänioikeutettua jäsentä voi perustaa tiettyä edustajiston vaalia varten äänestysalueeseen valitsijayhdistyksen ja asettaa ehdokaslistalleen ehdokkaiksi vähintään kaksi henkilöä ja enintään kolme kertaa sen määrän osuuskunnan sääntöjen mukaan vaalikelpoisia henkilöitä, kuin äänestysalueeseen valitaan edustajia. Ensimmäisen vaiheen materiaali on postitettu jäsenille 10.9.2018 ja **ehdokaslistat tulee palauttaa viimeistään 8.10.2018.**

Toisessa vaiheessa ehdokaslistojen yhdistelmä ja äänestysliput postitetaan jäsenille. Vaalimateriaali postitetaan tuottajille 14.11.2018. Äänestyslippu tulee palauttaa vaalilautakunnalle 3.12.2018 mennessä. Edustajien toimikausi alkaa vaalivuonna valinnan päättyessä ja päättyy seuraavana vaalivuonna edustajien valinnan päättyessä.

AIV kausi starttaa

AIV-liuosten ennakkokausi alkaa lokakuun alusta. Nopean tilaajan etu on voimassa taas parin viikon ajan. AIV- liuokset ovat edullisimmillaan juuri tänä parina viikkona ja alennus on huomattava verraten kesällä tilattaviin liuoksiin. Voit pyytää tarjousta Pohjolan Maidolta sähköpostilla tai soittamalla. AIV tiedote tulee Valmaan lähipäivinä, josta näet nopean tilaajan ennakkotilajakauden ajan, korottoman maksuajan ja yhteystiedot Osuuskuntaan. Liuoksille saa tänä vuonnakin korottomasti maksuaikaa kevääseen asti, vaikka tilauksen jättäisitkin jo hyvissä ajoin nopean tilaajan etuukaan. AIV liuokset saa myös edelleen halutessaan verovähennykseksi laskulla tai maitotilistä, kuukausittain eriin tai kerralla maitotilistä taikka erillisellä laskulla.

Pohjolan Maidon markkinat

Pohjolan Maidon syysmarkkinat olivat taas kolmella paikkakunnalla. Oulussa, Haapavedellä ja Toholammilla. Markkinoilla kävi totuttuun tapaan taas paljon väkeä. Markkinoilla Pohjolan Maidon oman osaston arvonnat suoritettiin paikkakunnittain. Alla voittajat, jotka saivat 50 € lahjakortin Valmakauppaan.

Oulusta	Mty Yliraasakka Juho ja Jonne
Haapavedeltä	Pirnes Matti
Toholammilta	Kalliokoski Jari

Markkinoilla olleilla toimittajilla oli myös arvontoja omissa pisteissään ja voittajille toimittajat ilmoittavat itse.

Onnea voittajille!

Kuva: Annika Leinonen

LAPIN MAASEUTUGAALA

Pe 23.11. klo 18:30-1:30 Tornio
Suunnattu tuottajille ja heidän sidosryhmilleen!

18:30-19:45	Cocktail, sponsoritilaisuus
20:00-23:00	Lapin maaseutugaala buffet-ruokailulla
23:00-1:30	Tanssit

Ennakoilmoittautumiset: <https://fi.surveymonkey.com/r/LapinMaaseutugaala>

Huh..Huh Hellettä! - Kesän 2018 kokemuksia!

Kesästä 2018 tilat selvisivät utaretulehdusten suhteen vaihtelevasti. Ne tilat, jotka hoitivat vähemmän utaretulehduksia, yhdistää alla listatut asiat.

1. Tuore raikas säilörehu ruokintapöydällä

Tasapainoinen ja hyvä pötsin toiminta peilaa suoraan myös utareterveyteen. Kesäaikana on erityisen tärkeää huolehtia laadukkaasta säilörehusta ruokintapöydällä. Mikäli rehu pyrkii lämpenemään, sitä voi estää AIV- hapolla tai erilaisilla rehun stabilisaattoreilla.

2. Ilma liikkui navetassa

Hyvä ilmanvaihto lehmän pään ympärillä on tärkeää. Jos eläin kärsii hapen puutetta, se hengittää raskaasti ja seisoskelee paljon ja yleensä etupää takapäätä ylempänä. Ilmanvaihdon tehostamiseksi tilat olivat asentaneet kiinteiden ikkunoiden paikalle ns.kennolevyt tai verhosoinät ja lisänneet kattoon tuulettimia mm. ruokintapöydän ja lypsyrobotin lähetyville.

3. Puhtaat juoma-altaat

Nauta juo mieluiten laajasta, matalalla olevasta vesiasiasta. Jos lehmä voi valita, se juo aina puhtainta ja raikkainta vettä. Lika vesiasian pohjalla pilaa veden maun ja lämpimällä säällä vesi bakteerisoituu erittäin nopeasti. Aktiivisimmat hoitajat puhdistivat juoma-altaat kesäaikana aamuin illoin.

Veden tarve nykylehmillä on valtava. Jo +20°C lämpötilassa 20 kg lypsävä juo noin 120 l.

Janoinen lehmä näyttää ”nuutuneelta” ja väsyneeltä.

4. Puhdas ja oikein mitoitettu parsi

Jos navetta on sopiva eläimille ja toimii kuten pitää, eläimet pysyvät puhtaina. Oikein mitoitettu parsi ei vaurioita eläintä ja hoitajan on helppo työskennellä parren puhdistamisessa ja kuivittamisessa. Utaretulehdusta vähemmän sairastavissa karjoissa lehmien parret ovat kuivat ja hyvin kuivitetut.

Valmassa Valio terveys-osiossa on parren mitoitus laskuri. Laskurilla pystyy optimoimaan parren mitat oman karjan lehmien kokoa vastaksi.

Menneen kesän rehujen analysointi ja määrien mittaaminen ajankohtaista

Rehutilanne vaihtelee valiolaisilla maitotiloilla. Siinä missä jotkut tilat kärsii jonkun tasoisesta rehupulasta on tiloja joille on tullut hyvä sato. Tätä kirjoitettaessa on vielä 3 sato suurelta osin korjaamatta joten vielä ei voi sanoa mikä lopputilanne tulee olemaan.

Paljonko rehuvarastoissa on nyt karkearehua ja mikä on sen laatu?

Tärkeää on nyt teettää Artturi-analyysin kaikista merkittävistä karkearehueristä kuiva-ainemäärien, säilönnällisen laadun, rehuarvojen selvittämiseksi. **Säilörehun perusanalyysi on maksuton!** Karkearehun määrää saa mittaamalla esim. laakasiilon rehumassan pituus, leveys ja keskikorkeus sekä vielä punnitsemalla rehukuutioita eri puolelta siilon syöttörinnuksesta. Pyöröpaalin punnitus voi onnistua vaikkapa eläinvaakalla. Rehuteon yhteydessä kuormien punnitus ajoneuvovaakalla olisi oiva tapa.

Säilörehun sokeripitoisuudella on merkitys

Säilörehun sokeripitoisuus kertoo mm säilönnän onnistumisesta. Mitä korkeampi sokeripitoisuus (yli 50 g/ kg ka) sitä todennäköisemmin säilörehun pH on rehunteon yhteydessä laskenut nopeasti ja käyminen on ollut vähäistä mikä näkyy myös matalana ammoniakkipitoisuutena, vähemmän haihtuvia rasvahappoja sekä maitohappoa.

Muista tärkeä rehujen kivennäisanalysointi!

Kuivan kesän ja moninaisten karkearehujen kirjo vaatii myös kivennäisten analysointia. Kivennäisanalyysi saadaan nyt omasta Valion rehulaboratoriosta Seinäjoella päivän/pari myöhemmin kuin muut rehuarvot. Keväällä uusittu kivennäispaketti on entistä edullisempi. Nyt vain 9,20 € + alv!

ARTTURI Facebookissa rehun tarvitsijat ja tarjoajat kohtaavat

Nyt on erityisen tärkeää arvioida tilan kokonaisrehumäärät ja laskea mihin säilössä olevat rehut riittävät. Osuuskunnat keräävät tietoja tiloista, joilla rehua on yli oman tarpeen sekä tietoja lisärehua tarvitsevista tiloista. Niin Artturi Facebook-sivulla kuin Valmakaupan ilmoitustaululla myydään ja ostetaan rehuja. Käy katsomassa!

MYYDÄÄN/ OSTETAAN säilörehua. Laita oma ilmoituksesi tämän kuvan kommentteihin. Merkitse selkeästi oletko myymässä vai ostamassa säilörehua ja paikkakunta. Yhteydenotot yksityisviestillä suoraan myyjälle/ostajalle.

Tuotantotapaohjeet tutuksi

Rehuketjun jäljitettävyys

Valiollaisen maitoketjun jokainen osapuoli on sitoutunut jäljitettävyyden periaatteeseen. Ajantasainen rehukirjanpito on perusedellytys rehujen jäljitettävyydelle ja se koskee kaikkia rehun tuottajia ja kotieläintuottajia. Toimiva jäljitettävyys on arvokas lisäarvotekijä laadukkaita valiollaisia maitotuotteita markkinoitaessa.

Rehulainsäädäntö edellyttää, että rehut tulee suojata mahdollisilta saastumista ja pilaantumista aiheuttavilta tekijöiltä kuten esimerkiksi haittaeläimiltä. Rehut on voitava jäljittää siten, että on mahdollista osoittaa, mille tilalle tietty rehuerä on toimitettu ja mihin siloihin erä on toimitettu. Rehuvarastot tulee merkitä selvästi ja rehuvarastomerkintöjen on löydettävä myös rehukirjanpidosta. Näin jäljitettävyys säilyy myös varastoinnin aikana.

Valioryhmän hyvään maidontuotantotapaan kuuluu myös, että maitotilayrittäjä hankkii rehuja vain ETT:n positiivisille kuuluvilta rehualan toimijoilta. Lypsykarjalle (lehmät, hiehot, vasikat) ei saa antaa rehuja, jotka eivät ole niille tarkoitettuja. Lypsykarjan rehut eivät saa sisältää kiellettyjä rehuaineita, joita ovat:

- Antibioottia tai muuta lääkeainetta sisältävä rehut (esim. Rumensin)
- Homeiset rehut
- Pilaantuneet tai muutoin voimakkaan hajuiset rehut
- Kalajauho
- Lihaluurehujauho
- Muille eläinryhmille kuin naudoille tarkoitettut rehut
- Torjunta-ainejäämiä sisältävät rehut
- ETT:n positiivislistan ulkopuoliset kaupalliset rehut
- Geenimuunnellut rehut ja rehuaineet (GMO) (lukuun ottamatta rehun lisäaineita, kuten vitamiineja)
- Soija (siirtymäaika 28.2.2019 asti)

Jos tiedät tai epäilet, että lehmille syötetty rehu on aiheuttanut vaaran maidon laadulle, ota välittömästi yhteyttä osuuskuntasi tuotantoneuvojaan.

Rehukirjanpito kuuluu täydentävien ehtojen valvontaan ja kirjanpitoa on säilytettävä viisi vuotta. Maaseutuvirasto on julkaissut oppaan Maataloustuotannon kirjaamisvaatimukset, jossa rehukirjanpidosta kerrotaan tarkemmin.

Rehuihin liittyvät tuotantotapaohjeet:

18. Hyvä ruokinta

31. Rehuketjun jäljitettävyys

Kaikki tuotantotapaohjeet: Valma → ValioLaatu → Tuotantotapaohjeet

Hyvä maidontuottaja,

- Miksi ja miten maidon pitoisuushinnoittelu muuttuu?
- Tähtääkö maidon koviin pitoisuuksiin vai suuriin litroihin vai molempiin?
- Miten saan säilörehusta parhaan hyödyn irti?

Jos mietit näitä kysymyksiä, tule ihmeessä mukaan

Maitoakatemia pitoisuuspäivään

Klo 10.00-10.15	Kahvit ja kuulumisten vaihto
Klo 10.15-11.30	Kesän säilörehuilla litroja ja pitoisuutta
Klo 11.30-12.00	Ruokailu
Klo 12.00-12.30	Pitoisuushinnoittelun muutos ja laskuri
Klo 12.30-13.15	Valman ominaisuudet hyötykäyttöön
Klo 13.15-14.00	Yhteenveto ja jatkotoivomukset

Jotta sinun olisi helppo osallistua, järjestämme päiviä peräti 19 paikkakunnalla.

Pitoisuuspäivä on maksuton ja siihen sisältyy kahvit ja lounas. Ilmoittaudu Valmassa tai numeroon **0503988066**.

Pitoisuuspäivien päivät ja paikkakunnat:

Ke 3.10 klo 10-14	Veteli	Hotelli Kampeli	Lehtisaarentie 26
Pe 5.10 klo 10-14	Oulu	Valio	Kangaskontiontie 2
Ti 9.10 klo 10-14	Salla	Kunnantalo	Postipolku 3
Ke 10.10 klo 10.30-14.30	Kolari	Kunnantalo	Isopalontie 2
Ke 10.10 klo 10-14	Perho	Mikin Grilli	Jyväskyläntie 2
To 18.10 klo 10-14	Pihtipudas	Kunnantalo	Keskustie 9
Ti 23.10 klo 10-14	Kaustinen	Neste	Teerijärventie 1
Ke 31.10 klo 10-14	Haapavesi	Valio	Teollisuustie 4
To 1.11 klo 10-14	Pudasjärvi	Ravintola Merita	Jukolantie 4
Ke 7.11 klo 10-14	Tervola	Tervolatalo	Museotie 17
Ke 7.11 klo 10-14	Vihanti	Pohjolan Peruna	Kenttätie 9
To 8.11 klo 10-14	Muhos	Maatalousoppilaitos	Kirkkotie 1
Ke 14.11 klo 10-14	Nivala	Puustelli	Toritie 7
To 15.11 klo 10-14	Terjärv	Maggies Cafe	Emetstrad 310
Ti 20.11 klo 10-14	Kärsämäki	Juustoportti	Haapajärventie 1
Ke 21.11 klo 10-14	Haapajärvi	Maatalousoppilaitos	Erkkiläntie 1
To 22.11 klo 10-14	Kannus	Maatalousoppilaitos	Ollikkalankatu 3
Pe 23.11 klo 10-14	Kalajoki	Hotelli Sani	Jukupolku 5
Ti 27.11 klo 10-13	Lohtaja	Lohtajatalo	Alaviirteentie 4B

HUOMIO!!!!!!

SALMONELLAA TODETTU USEILLA NAUTATILOILLA POHJANMAALLA, TILOJEN SUOJAAMISEEN TARTTUVILTA TAUDEILTA SYYTÄ KIINNITTÄÄ HUOMIOTA

Salmonella on ulosteeseen erittyviä bakteeri, joka tarttuu suun kautta rehun tai juomaveden välityksellä. Salmonellatartunta voi sekä eläimellä että ihmisellä olla oireeton tai vakavimmillaan aiheuttaa kuumeisen suolistotulehduksen, veristä ripulia ja jopa kuoleman.

Salmonellaa vastaan voi suojautua

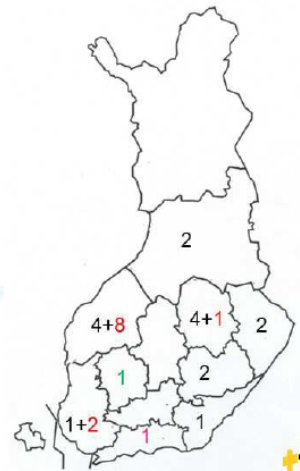
Salmonellatartuntoja todetaan Suomessa vuosittain 10-20 nautatilalla. Huomattava osa uusista tartunnoista todetaan loppukesällä ja syksyllä, sillä kesän lämpö ja kosteus luovat edulliset olosuhteet ulosteperäisten bakteereiden leviämiseksi. Suurin osa tartunnoista tulee tiloille lintujen tai jyräjien salmonellapitoisilla ulosteillaan saastuttaman rehuvaraston tai ruokintalaitteiden kautta. Joissakin tapauksissa on tartuntalähteenä ollut lintujen kylpyaikanaan pitämä laitumen juoma-allas, jota ei ole säännöllisesti puhdistettu. Rehuvarastojen ja ruokintalaitteiden suojaus, haittaeläinten torjunta ja juomaveden puhtaudesta huolehtiminen on tärkeää kaikilla tiloilla ympäri vuoden, mutta erityisesti kesän ja syksyn riskiaikana.

Seuraavaksi yleisin tartuntatie on eläinkauppa. **Lypsykarja- ja emolehmätiloille siirrettäviltä eläimiltä tulee aina vaatia alle kaksi kuukautta vanha kielteinen salmonellatutkimustulos.** Sairaita ja ripulioireisiä eläimiä pidä koskaan myydä välitykseen, vaan oireiden syy tulee selvittää ja tilanne pyrkiä korjaamaan.

Tilakoon kasvaessa on taudeilta suojautumisen merkitys entistäkin suurempi. Vahingon osuessa kohdalle ovat taloudelliset menetykset usein mittavia ja tilan saneeraus vapaaksi tartunnasta työläs sekä aikaa vievä projekti. Salmonellatartunta on viranomaisten toimesta vastustettava tauti, mutta valtio ei vastaa taudin hävittämisen aiheuttamista kustannuksista. Ainoastaan salmonellasaneerauksen päättyessä tartunnan leviämisen estämistä koskevan viranomaispäätöksen peruuttamiseksi tarvittavat näytteet otetaan valtion kustannuksella. Salmonellavakuutusten on siis syytä olla kunnossa sekä maidon-, että lihatuotannon osalta.

SALMONELLATARTUNNAT NAUTA-, TUOTANTOSIIPIKARJA- JA SIKATILOILLA 1.1.-5.9.2018

Nautatilat:	
- <i>S. Chester</i>	1 tila
- <i>S. Coeln</i>	1 tila (2017)
- <i>S. Enteritidis</i>	4 tilaa
- <i>S. Kentucky</i>	4 tilaa
- <i>S. Senftenberg</i>	2 tilaa
- <i>S. Tennessee</i>	1 tila
- <i>S. Typhimurium</i>	2 tila
- <i>S. Typhimurium FT 1</i>	1 tila
Siipikarjatilat:	
- <i>S. Typhimurium</i>	1 tila (400 kanaa)
Sikatilat:	
- <i>S. Derby</i>	5 tilaa (4/2017, 1/2018)
- <i>S. Enteritidis FT 33</i>	1 tila
- <i>S. Mbandaka</i>	1 tila (2016)
- <i>S. Typhimurium NST</i>	1 tila (2017)
- <i>S. Typhimurium FT U 277</i>	3 tilaa
- <i>S. Typhimurium FT 1</i>	1 tila

Tilanne 5.9.2018
Salmonellatartunnan leviämisen estämiseksi annettu päätös on voimassa kuudella nautatilalla, yhdellä siipikarjatilalla ja viidellä sikatilalla, saneeraustoimet tiloilla menellään.

SYOagri Uutisia!

Tunteet kuriin. - Konetöitä yhteistyöllä -

Syksy on konehankintojen aikaa. Konevalmistajat järjestävät messujaan, maatalousyrittäjillä on aikaa vertailla koneita ja tuet maksetaan. Aika usein konehankintoihin vaikuttaa tunteet. "Ostin uuden traktorin, koska mä voin!" Tilillä sattui olemaan sen verran ylimääräistä, että sait jo osan maksettua suoraan, ja loput menivät sitten rahoitukseen. Seuraavat viisi vuotta rahoitusyhtiö lähettää motivointikirjeitä. Mutta oletko miettinyt voisiko työt hoitaa muuten kuin omilla koneilla? Tässä muutama vinkki, jotka kannattaa selvittää ennen kuin ostat oman koneen.

Usein konehankinnat perustellaan sillä, että alueella ei ole urakoitsijoita tai tarvitaan isommat koneet, jotta työt joutuvat. Alueella ei ehkä ole urakoitsijaa, mutta löytyisikö silti joku tekemään työt omalla kalustollaan? Voisiko työt tehdä yhdessä toisen tilan kanssa? Toisella olisi äes ja toisella kylvökone. Toinen tila hoitaisi niiton ja toinen paalauksen. Ei tarvitsisi itse tehdä jokaista työvaihetta. Aikaa ja rahaa säästyisi, molemmilta. Aika usein eletään siinä omalla maatilalla omissa ympyröissä eikä osata edes kysyä toiselta maatilayrittäjältä, että "hei, tehtäisiinkö nämä työt yhdessä?" Jos se ensimmäinen vastaa ei, se toinen voikin jo jäädä miettimään ja tarttua tarjoukseen.

Jos lähellä ei ole urakoitsijoita niin kauempana ainakin on. Nykyään kaluston liikuttaminen on helppoa. Urakoitsijoiden työt voivat olla laajalla alueella. Hyvän asiakkaan luokse tullaan kauempaakin. Oma toiminta kannattaakin tehdä palvelua tarjolle houkuttelevaksi. Kun työt ovat sujuvia ja henkilökunta tilalla osaavaa ja ystävällistä sekä yrityksen toiminta ammattimaista, olet tehnyt omasta yrityksestäsi sidosryhmille houkuttelevan asiakkaan.

Monella kotieläintuotantoa lopettelevalla tilalla, jolla ei ole jatkajaa, jää hyvä konekalusto. Koneita ei heti pysty myymään veroseuraamusten takia. Kiinnostaisiko tällaista yrittäjää lähteä vielä kuitenkin kesäaikaan tekemään peltotöitä? Osaaminen ja töihin omistautuminen on tällaisilla entisillä maatilayrittäjillä yleensä huipuluokkaa. Intoa ja jaksamista vielä löytyy tehdä jotakin ennen eläkepäiviä.

Usein yhteistyön synnyttämiseen tarvitaan ulkopuolinen taho. Tarvitaan paikka, jossa potentiaaliset yhteistyökumppanit löytävät toisensa tai jossa voidaan yhteistyökuviot tai vaikkapa sopimukset hioa toimiviksi. Suomen Yrittäjäopiston maatilayrittäjien valmennukset ovat tällainen paikka. Voit löytää meillä uuden yhteistyökumppanin tai tehdä jo olemassa olevan yhteistyökumppanin kanssa toiminnasta entistäkin parempaa!

Osuuskunta Pohjolan Maidon alueella tapahtuu:

Startit syksyllä 2018:

- Maatilayrittäjän liiketoiminta-
valmennus
  - Ylivieska 11.10. ja Reisjärvi
13.11.
  - Yrittäjän ammattitutkinto
  - Osallistumismaksu 400 €
- Maatilan syventävä johtamis-
valmennus
  - Oulu 20.11.
  - Tutkinnon osa yritysjohta-
misen erikoisammattitutkin-
nonsta
  - Osallistumismaksu 250 €

Valmennuksemme sisältävät lähipäiviä, verkko-opintoja ja tilakohtaista ohjausta.

Valmennus soveltuu toteutettavaksi myös yrittäjän oppisopimuksella. Kysy mahdollisuudesta lisää alueesi omasta oppisopimustoimistosta.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

Osuuskunta Pohjolan Maito
Pekka Petäjäsuvento
puh. 050 398 1062
pekka.petajasuvanto@valio.fi

Suomen Yrittäjäopisto
Mikko Vantänen
puh. 040 564 9826
mikko.vantanen@syo.fi

Kirjoittaja on yritystoiminnan
kouluttaja Vuokko Kraatari.

Vuokkoa voit seurata
twitterissä @VuokkoKraatari.
Kysy lisää valmennuksistamme!

Katso lisää:
www.syoagri.fi

Twitter @SYOagri
Facebook @SuomenYrittajaopisto

MAATILAN VALMISTAUTUMINEN OMISTAJANVAIHDOKSEEN

ti 20.11.2018 klo 9.00 – 15.15, Haapaveden ammattiopisto, Kytölänkyläntie 260

ke 21.11.2018 **TAI** to 22.11. klo 9.00 – 15.15, Limingan luontokeskus, Rantakurvi 6

- 9.00 **Aamukahvit ja verkostoitumista alan toimijoiden kanssa**
- 9.30 **Onnistunut omistajanvaihdos**, SPV- ja talousasiantuntija Esko Ojalehto
- 10.10 **Mela-turva erilaisissa omistajanvaihdostilanteissa**, Mela-asiamies Seija Karhula
- 10.50 **Nuoren viljelijän aloitustuki /investointituet**, asiantuntija Jorma Juntunen, Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus
- 11.30 **Lounas**, Pohjolan Maito tarjoaa
- 12.00 **Maatilan omistajanvaihdos rahoittajan näkökulmasta**, asiakkuusjohtaja Anssi Ala-Kopsala, Keski-Pohjanmaan Osuuspankki/rahoituspäällikkö Ilpo Heikkinen, Tyrnävän Osuuspankki
- 12.30 **Maatilan omistajanvaihdoksen verokysymykset**, verosihteeri Eila Heiska, Länsi-Suomen verotoimisto
- 13.15 **Omistajanvaihdos meidän tilalla**
- 14.00 **Asiantuntijaklinikka**
- 15.00 **Päätössanat**

Ilmoittautuminen:

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

OAMK

OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

OMANAUTA SYKSYN TAPAHTUMAT

OMANAUTA HANKE PÄÄTTYY JOULUKUUSSA 2018. SITÄ ENNEN EHDIMME VIELÄ TAVATA ERI TAPAHTUMIEN TIIMOILTA!

NAUTOJEN ENSIAPU – Ilmaiset koulutuspäivät loka- ja marraskuussa

OPINTOMATKAT KONEAGRIAAN – MONTA VAIHTOEHTOA – KoneAgriaan lähtee kyytejä Oulusta, Nivalasta ja Kannuksesta

SUHTEET SUJUVIKSI – ARKI PAREMMAKSI – Melan ja hankkeiden tapahtuma maatalousyrittäjille 7.11. Tapahtuma on samalla OmaNauta -hankkeen lopputapahtuma

Tutustu tarjontaan hankkeen nettisivuilla www.oamk.fi/omanauta

Tutustu myös OmaNaudan YouTube – kanavaan!

OmaNauta -hankkeen koulutuksia kootaan YouTubeen teemakohtaisille soittolistoille.

YouTubesta löytyvät mm. OmaNaudan webinaarien (Päiväkahvien) tallenteet, eli tarjolla on hyvin laaja kirjo nautakarjatalouden teemoja ja asiantuntijoita.

Muita hankkeen soittolistoja ovat Torju taudit – tienaa euroja, Maaperäpäivät ja Tapahtumia maakunnista.

Lisätietoja

Maidontuotanto

Hanna Laurell, hanna.laurell@oamk.fi, p. 050 598 3086

Timo Seppälä, timo.seppala@jedu.fi, p. 040 590 3101

Maarit Kärki, maarit.karki@kpedu.fi, p. 040 808 5540

Naudanlihantuotanto

Maarit Kärki, maarit.karki@kpedu.fi, p. 040 808 5540

Rehuntuotanto

Raija Suomela, raija.suomela@oamk.fi, p. 040 628 1044

Timo Seppälä, timo.seppala@jedu.fi, p. 040 590 3101

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

JORJILAAKSOJEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

LUKE
LÄNSI-UUDENMAAN TUTKIMUSKESKUS

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristöministeriö

OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Koneet

- Uudet Wedholms tilasäiliöt edullisesti Osuuskunta Pohjolan Maidon kautta. Hinnat on kilpailutettu yhteistarjouksena Valiorhymän osuuskuntien kanssa. Kysy tarjous Pohjolan Maidolta puh. 050 398 1062, Pekka Petäjäsuvanto
- Larun Tilasäiliö- ja Kylmälaitehuolto Haapavesi, puh 0400 285 151, www.laruntilasailiohuolto.fi
  - Galactea 100 l (uusi), Galactea 200 l (uusi), Senior 300 l, Roka 1 000 l, Alfa Laval 1 000 l, Wedholms 1 600 l pesurilla, Roka 1 800 l, Wedholms 2 000 l pesurilla, Serap 2 000 l pesurilla, Wedholms 3 200 l pesurilla, Wedholms 4 000 l pesurilla. Myös vuokraaminen onnistuu.
  - Käytöstä poistettuja tilasäiliöitä 1 000 – 3 5000 l.
  - Myydään ja vuokrataan tilasäiliöitä Galactea 200 L (uusi), Frigomilk 200 L, Roka 1000 l, Alfa Laval 1000 l, Serap 1290 L, Wedholms 1600 L pesurilla, Wedholms 2000 L, pesurilla, Serap 2000 L pesurilla, Darikool 3000 l pesurilla, Wedholms 3200 l pesurilla, Wedholms 4000 L pesurilla, Serap 4000 L pesurilla. Myydään käytöstä poistettuja tilasäiliöitä 1000 l -3500 l.
- 1200l WesFalian lypsykoneen pumppu. Ilmastointi kattoimuri 60cm. AL ko..primat lantakone. AL länkikytkimiä. AIV-kärryjen rehulaitakontteja (olleet Tuhti 1200). Puhtijunkkari puhallusmylly (11 kw moottori). JF 850 hienosilppuri (hinattavamalli). Elho 1700 kaksoisilppuri (hydrauliohjaus). Elho ja Junkkarin kaapeliohjaimet. Kuin uusi Hankmorullakaihi 260. MF-165S-V-75 traktori. Daltek putkiruokkijan osia + ohjaustaulu. Olli paimenpoikia 106 (musti+ teräspaaluja). Sinisiä AL rehukaukaloita + kiinnittimet. Vesi kärryjä (ei kaukaloita vain hanat). AL C200 putkistopesuri (vastusvika). AL kiskohygieniavaunu. AL kisko teli lypsinten liukurullia. Varmon AIV kuljetuslavoja (vedettäviä). AIV- lämpöpeitteitä. AIV-happopumppuja 30 litran astiaan. Peräkärryn paripyöräpaketti (Raju). Hitsaus generaattori. Puh. 0400 372 740. Nivala.
- Krone Titan 6/40 L noukinvaunu. Hyvä kone. Esko 7500 yleisperävaunu tuorerehuvarustein. Claas matkat 40 pikkupaalaaja. 8 t Tempo kuivalannanlevitin 4 pystykelalla. Farmi takakuormaaja kauha, lantapiikit, suursäkinostin. Lantataikko Lantarenki kuivalannan levitin.. Sampo rullakarhi 2.70 leveys. Joustopiikkikarhi 2,50 leveys. Pyöröharava Vican-Lely ACroBat. Seiväskaira tehdastekoinen. Farmo 600 rehuleikkuri nostolaitesovitteinen. Tuorerehuelevaattori Tuhti k-45 10m pitkä rehun, klapien ja hakkeen siirtoon., ollut jauhomyllyssä. De Laval yksilö vasikkakarsinoita 100X120cm 2 kpl. Tuorerehulietso täysin varustein. Puh. 040 520 8902, Nivala.
- Pellon parsikalusteet, teräsuomakupit, Lypsykiskot ja parsimatot. Pellon Duplo yhdistelmäpesuri, Optimaatti lantakone, Maitotankki Superviilee 1250 ltr, Puh. 050 594 0024, Lohtaja
- Varmo Lift rehujakovaunu sähkökäyttöinen, vm 2011 Hinta 5000 € sis alv. De Laval tilatankki 600 L vm. 2012 Hinta 3000 € sis alv. Kilpi paalileikkuri Hinta 500 € sis alv. Rehusiilo peltinen johon mahtuu 6000 kg Hinta 500 € sis alv. Puh. 040 506 4962, Rauno Pekkarinen, Kinnula
- Vasikanjuottoautomaatti Förster, jauhe 2 karsinaa, ei pantoja. Hinta 2950 € sis alv. Puh. 040 769 1074, Tornio
- Ulkorehusiilo, pyöreä, 20 kuutiota. Tilatankki 1500l, avosäiliö. Puh. 050 359 6552, Kokkola/Kälviä, Mauno Pirkola.

Eläimiä

- Myydään AY-hiehoja. Siemennysikään tulevia, siemennettyjä ja tiineitä. Tiineet hiehot poikivat keväällä maaliskuuta. Hyvästä karjasta, kuuluu tuotosseurantaan ja Nasevaan. Puh. 050 545 0495.
- Myydään 2 laidunnettua rauhallista ho-hiehoa. Od.poikivan 23.1.2019 ja 24.1.2019. Emien vuosituotokset 13 800 kg ja 12 700 kg. Puh. 040 773 1557 ja 040 737 3025, Pyhäsalmi
- Myydään Vasikoita (ikä 3kk-6kk) ja nuoria hiehoja (10kk-1v). Vasikoiden emien tuotokset 9000-12000 kg, Nuorien hiehojen emien tuotokset 9000-11500 kg. Puh. 040 913 1999, jounihm@gmail.com, Mty Hakkarainen J&J Kinnunen E, Kinnula.

Rehut

- Heinää pyöröpaaleissa (halkaisija 135 cm) muovin käärittynä. Puh. 0400 907 821 (Matti), Hirvaskosken tila, 040 5329671 (Elisa) elisalaakso@gmail.com
- Myytävänä rehueriä, vihantakaura pyöröpaaluja, virnakaura säilörehuseosta pyöröpaaluissa ja laakasiilossa. Myös tämän kesän 2.sadon säilörehua pyöröpaaleissa. Puh. 040 729 7138, Tihinen Jarno, Muhos
- Esikuivattua säilörehua. puh.040 583 9350

OSTETAAN

Muuta

- Ostetaan/vuokrataan 30-60 lypsävän maatila. Mieluiten parsinavetta, myös pihatot otetaan huomioon. jp_saari@suomi24.fi, Puh. 040 1847 224.
- Ostetaan lypsykarjatila. Puh. 040 705 9488, Sanna ja Tuomas
- Ostetaan ternimaitoa jatkuvasti. Ota yhteyttä! Koivulan Juustola, 045 1744 719, Muhos

TYÖSUORITUKSIA

- Sorkanhoitaja Pasi Kosamo, puh.044 084 5006, Pudasjärvi.
- Opiskele tilasiementäjäksi omassa navetassasi! Kurssin hinta 1240 € sisältää sähköisen opetusmateriaalin, 15 tuntia henkilökohtaista opetusta ja näytön karjassasi itsellesi sopivina ajankohtina. Näytön suoritettuasi sinulle myönnetään oikeus siementää omia tai työnantajasi lehmiä.
Ota yhteyttä kouluttajiin: Marianna Oikarinen, eläinlääkäri, Kärämäki, 0400-283608. Ulla Puskala, seminologi, Yli-Ullava, 0500-604365. Lisätietoja koulutuksen järjestäjältä: Irma Uusi-Laitila, Sedu Ilmajoki, 040-8302434, irma.uusi-laitila(at)sedu.fi
- Hoidan lehmänsorkkia 100km säteellä Pyhäjärveltä, pohjois-pohjanmaalta käsin. Ja tarvittaessa onnistuvat hevosen kengitykset ja vuolutkin samalla. Kengityspalvelu & takotyö J.Kumpulainen puh. 040 960 8980.
www.facebook.com/kengityspalvelu
- Sorkanhoitoa Lapin alueella. Läh. Antti Vuolo, 040 564 3871, Raanujärvi
- Sorkanhoitaja Jussi Ylitalo, Tervola. Puh: 040 513 1929
- Sorkanhoitoa Keski-Pohjanmaan alueella. Toimin 100 km säteellä Lestijärveltä. Kalle Jussila Puh: 040 770 1793
- Teen sorkan hoitotöitä lapin läänin alueella. Sorkkahoitaja Veikko Vaara puh. 0400 392 062.
- Tärkeää tietoa sinulle jolla on ennen v. 2013 DeLavalilta hankitut lannanpoisto-, liete-pumppu – ja ilmanvaihtolaitteet tai lypsykiskot! Kyseiset laitteet on DeLavalille valmistanut Sveaverken AB yli 30 vuoden ajan. Vuoden 2013 jälkeen tehdas on myynyt ja toimittanut uudet laitteet ja varaosat suorana tehdasmyyntinä. Meillä on runsaasti kokemusta Sveavarkenin laitteiden myynnistä, asennuksesta ja huollosta. Välitämme, korjaamme, kierrätämme ja asennamme myös muut käytetyt laitteet. Läh. Farmari-Agentit, Pudaskärvi, Jouni Seppälä 0400-789 014 jouni.seppala@hotmail.com, Pauli Seppälä 0400-569 334 pauli.seppala@hotmail.com. Sveaverkenin `tehtaanmiehet` Suomessa: Jan Backmen 040 7465 616/Porvoo jan.backman@rotageagri.se, Juha Lumiaho 040 505 0544/Kontiolahti juha.lumiaho@rotageagri.se
- Tehokasta säilörehu urakointia uudella ajosilppurilla kokonais urakkana tai erikseen. Myös lietteen levitykset multaavalla Vredo 3936:lla sekä puinnit ja litistys tehokkaasti. Läh. Nivalan maatalousurakointi Juha Kujala Oy, 040 747 9208
- Tiliotomisto Raimo Ahokas tarjoaa kilpailukykyisesti laajat laskennan, taloushallinnon, kiinteistökaupan ja talouden suunnittelun palvelut. Maksuttomat Neuvo2020 palvelut ovat kauttani hyödynnettävissä liiketoiminnan suunnittelussa (vain ALV jää yrittäjän maksettavaksi). Hyvä maatalouden käytännön tuntemus, kiinteistökaupan osaaminen (LKV ja kaupanvahvistus) ja pitkä kokemus sijoitustoiminnasta antavat hyvät mahdollisuudet keskustella asiakkaalle parhaiten sopivista vaihtoehtoista markkinatoimijoista riippumattomasti. Tutustu tarjontaan netissä www.raimoahokas.fi ja ota rohkeasti yhteyttä 050-597 7957 niin kerron lisää.
- Agrineuvo Fiskaali tarjoaa maatalousneuvontaa luotettavasti ja edullisesti. Viljelijä hyödynnä myös saatavilla oleva maksuton neuvonta!
Tarjoamme neuvontaa ja apua maatilan sukupolvenvaihdoksiin, investointilaskelmiin ja likvit, liiketoimintasuunnitelmiin. Ympäristöneuvontaa ja kasvinsuojeluneuvontaa (mm.ympäristötuki, ympäristösuunnitelma ym.) Tämä on viljelijälle maksutonta 2016-2020. Viljelijä maksaa vain ALV: n. Ota rohkeasti yhteyttä! Läh. Heimo Fiskaali, 045 882 7166
- Kuivalannan levitykset ja siirtoajot. Jukka Pyhälä, Haapavesi. Puh: 040 530 06 90
- LIETURAKOINTIA VETOLETKUMENETELMÄLLÄ "peltosi parhaaksi-näin maa ei tiivisty". Pienemmät lohkot ajettavalla koneella vervaet hydro trike 14m3 säiliöllä. www.veljeksetrahkola.fi 040 547 6082 Kannus.
- NIITOMURSKAUS ja TÄYDENNYSKYLVÖT. Suoritetaan niittomurskausta 8,6 metrin perhoskoneella. Karhonyhdistys halutessa. Täydennyskylvöä ja muuta piensienenkylvöä, rikkaharausta ja pintaan kylvetyn viljan multausta 12 metrin harakoneella. Kalle Salo, Kälvä, Kokkola. 0505380324

LIUKASTELEVAT LEHMÄT KÄYTÄVILLÄ??

NYT siihen on yksinkertainen lääke, lattiapintojen karhentaminen. Suoritan tuotantotilojen betonilattiapintojen karhennusta kahdella eri jyrkimellä.

-Kovapalajyrin: avokourujen, kulkukäytävien yms. kiinteiden betonilattioiden karhennukseen, työleveys 270mm

-Timanttilaikkajyrin: erityisesti ritiläpalkkien karhennukseen. Kulutusta kestävä karhennus ritiläpalkkeille, työleveys 400mm.

-Jyrsintäsvyvydet: 2-4mm, timanttilaikan uraväli 18mm.

"Jalkansa loukannut kipeä lehmä jää parteen makaamaan, jättää syömättä, ei kulje mielellään lypsyllä ja täten eläimen tuotanto ja terveys kärsivät"; kertoo käytäviä urittaneet asiakkaat. , myös karjanhoitajille liukkaat kulkukäytävät ovat työturvallisuusriski!!

Kerron mielelläni karhennuksesta lisää, toimi-alueenani on koko Suomi.
Harri Pihlaja Jalasjärveltä puh. 040 5120223, harripihlaja70@gmail.com

Pohjolan Maidon toimihenkilöt**Hallinto****Toimitusjohtaja**

Marko Puhto 050 384 2676

Talospäällikkö

Tarja Hynynen 050 384 1043

Reskontrat

Hanna Vanhatalo 050 398 7145

Kirjanpito

Riitta Granqvist 050 384 0960

Maidontilitys

Hanna Vaara 010 381 6223

Kirsi Vähäaho 010 381 4902

Rehu-, AIV- ja polttoöljytilaukset

Suvi Uusitalo 050 398 1071

pmsuoramynti@valio.fi

Tuotantoneuvojat

Sanna Jokela Haapavesi 050 398 1065

Eija Kontio Oulu 050 398 1060

Jari Korva Toholampi 050 398 1064

Projektityöntekijä

Antti Keskipalosaari pienryhmät 050 398 8066

Tuotantoasiantuntija (rakentaminen ja rehuasiat)

Pekka Petäjäsuvanto Oulu 050 398 1062

Neuvonnan viikonloppu -ja pyhäpäivien**Päivystysnumero** 010 381 5135-Päivystysaika on klo 14.00-16.00,
muina aikoina viesti puhelinvastaajaan**Myymälöiden esimies**

Matti Nikupeteri 050 398 7070

Valmakaupat

Haapavesi 050 398 1072

Oulu 050 398 1073

Reisjärvi 050 398 1075

Toholampi 050 398 1074

Maidon keräily**Kuljetuspäällikkö**

Jari Visuri 050 398 7787

Sähköpostiosoitteet

Etunimi.sukunimi@valio.fi

Meijereiden vastaanotot/Antibioottinäytteet

Haapavesi 010 381 6118 tai 010 381 6119

Oulu 010 381 5575 tai 010 381 5576

Yhteystiedot eri laboratorioihin**Seinäjoen aluelaboratorio**

Hinnottelunäytteet maidosta 010 381 5087

Lisänäytteet maidosta 010 381 5087

Rehunäytteet 010 381 5085

Utaretulehdusnäytteet 010 381 5086

Eurofins Scientific Finland Oy 050 311 1081**Laboratorio ja ympäristöpalvelut**

Kemirantie 1, 67900 Kokkola

Seilab

Teknotalo 1 044 759 1685

Teknologiankylä, 86600 Haapavesi

Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy

Tehdaskatu 11, 87100 Kajaani 044 335 81 68

Oulun seudun elintarvike ja ympäristölaboratorio

PL 19, 90590 Oulu 08 5584 6740

Käyntiosoite, Tutkijantie 4F Oulu (Sisäänkäynti
sisäpihan puolelta, jossa myös asiakas parkkipaikat)**Tilasäiliöhuollot 24/7****Kylmäkärki Oy**

Pasi Leskinen 040 519 5756

Kaustinen

Kimmo Palovaara 0400 286 781

Nivala

Joonas Hietala 045 7734 8748

Oulun seutu

Ari Viitala 040 905 2552

Perho**Haapavesi, Larun tilasäiliö- ja kylmäkonehuolto 24/7**

Päivystys 24 h 0400 285 151 / 08 451 518

Ylitornio, Länsirajan LVI ja Kylmä päivystys 24 h

Jukka Kauvosaari 0400 397 662

Rovaniemi, Are Oy

Tuomo Orava 040 300 6371

Sodankylä, Kylmähuolto Mattanen

Pauli Mattanen 0400 398 475

Päivystys arkisin 24 h, viikonloppuna ei päivystystä

Salla, Jääsähkö Oy, päivystys 24 h

Hannu Salmela 0400 791 947

Ivalo, Ivalon Kylmäkonehuolto 0400 695 461

Päivystys 24 h

Tornio, Tornion Kylmäasennus

Tapani Suoperä, päivystys 24 h 0400 694 473

Raahe, Kylmäkonehuolto J Syrjä 0400 381 225

Päivystys 24 h

Pyhäjoki, Kylmä ja automaatio Nikki

Päivystys 24 h 044 346 1047

Ylivieska, Aki Marjakangas Oy

Aki Marjakangas 0400 364 880

Pietarsaari, Lars Sjöblom 050 517 1240**Kokkola, Pohjanmaan Jääkylmä Oy**

Päivystys 24 h 0400 362 202

Haukipudas, Kylmäasennus Harila 040 596 3468**Taivalkoski, Sähkölaitehuolto Kivelä**

0400 283 405 / 0400 890 845

Pudasjärven LVI ja rautatarvike Oy 0400 707 212**Halsua PJM Monituotanto Oy** 044 521 2083

Päivystys 24 h

Mestarifarmi, tilasäiliöhuolto Taito Karihtala

Päivystys 24 h 050 467 2729